MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Bratislava, 18. februára 2022
Číslo: 2745/2022-11.1.1/pb
13469/2022
13470/2022-int.

ROZHODNUTIE
VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **rozhodlo** podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Rumanová, optimalizácia využitia povolenej plochy telesa skládky“**, navrhovateľa **ENVI-GEOS Nitra, s. r. o., Korytovská 20, 951 41 Lužianky, IČO 31 434 347.**

Zmena navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Rumanová, optimalizácia využitia povolenej plochy telesa skládky“**, uvedená v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie určuje nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie:

1. Vybudovať nové indikačné vrty, ktoré by hodnotili možné úniky kontaminantov z priestoru III. etapy skládky ako zmeny navrhovanej činnosti, pričom vyhĺbenie monitorovacích vrtov sa považuje za účelné situovať JZ smerom od zmeny navrhovanej činnosti;

2. vykonávať pravidelný monitoring podzemných vôd (najmenej 4x ročne) a výsledky rozborov predkladať okrem Slovenskej inšpekcie životného prostredia aj obci Rumanová, ako majiteľovi zdroja pitnej vody verejného vodovodu v obci Rumanová;
3. vykonať technické opatrenie, ktoré zamedzí úletom odpadov, najmä ľahkých plastov;
4. navrhnúť a zrealizovať opatrenia, ktorými sa pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti zabezpečí minimalizácia vplyvov na zdravie zamestnancov;
5. počas realizácie zabezpečiť prevádzku zmeny navrhovanej činnosti, aby bolo minimalizované riziko úniku škodlivých látok do pôdy, povrchových a podzemných vôd;
6. bezodkladne ohlasovať povoľujúcemu orgánu havárie a iné mimoriadne udalosti v prevádzke zmeny navrhovanej činnosti.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, **ENVI-GEOS Nitra, s. r. o., Korytovská 20, 951 41 Lužianky, IČO 31 434 347** doručil dňa 24. 09. 2021 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Rumanová, optimalizácia využitia povolenej plochy telesa skládky“** (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“), vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracovala Katarína Kováčová, ENVI-GEOS Nitra, s. r. o., Korytovská 20, 951 41 Lužianky, dátum spracovania 20. 09. 2021.

MŽP SR, ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, listom č. 12501/2021-11.1.1/pb, 52439/2021, 52440/2021-int. zo dňa 04. 10. 2021 informovalo dotknutú obec, dotknuté orgány, povoľujúci orgán, rezortný orgán a všetkých známych účastníkov konania, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a vyzvalo na doručenie stanoviska v zákonom stanovenej lehote.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je zverejnené na webovom sídle MŽP SR, na adrese:

https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/skladka-odpadov-rumanova-optimalizacia-vyuzitia-povolenej-plochy-teles

MŽP SR listom č. 12501/2021-11.1.1/pb, 59436/2021 zo dňa 29. 10. 2021 vzhľadom na zložitosť prípadu a s cieľom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 správneho poriadku, upovedomilo podľa § 29 ods. 14 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov účastníkov konania o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní v lehote 60 dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na MŽP SR.

Zmena navrhovanej činnosti je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov nasledovne:

9. Infraštruktúra

Položka Číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A povinné hodnotenie	Časť B zisťovacie konanie
3.	Skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný s kapacitou	**od 250 000 m^3**	do 250 000 m^3

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti: Nitriansky kraj, okres Nitra, Obec Rumanová, katastrálne územie Rumanová, lokalita Tomán – Slopy, parcelné č. 2314/19, 2314/21, 2314/22, 2314/23, 2314/24, 2314/25, 2314/26, 2314/27, 2314/28, 2314/29, 2314/33, 2314/34, 2314/35, 2314/37, 2314/38, 2314/39, 2314/40, 2314/36.

Opis zmeny navrhovanej činnosti:

Súčasný stav

Navrhovateľ prevádzkuje skládku odpadov ako zariadenie na zneškodňovanie odpadov činnosťou D1 – uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov) v zmysle prílohy č. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti ide o skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný.

V súlade s platným integrovaným povolením skládky odpadov sú vykonávané nasledovné činnosti:

- preberanie odpadov do prevádzky a ich zneškodňovanie skládkovaním;
- nakladanie s priesakovými kvapalinami;
- nakladanie s nevyužiteľnými vodami z čistenia dopravných prostriedkov;
- nakladanie so splaškovými vodami;
- vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd;
- odber podzemnej vody na úžitkové účely;
- kontrola vplyvu skládky odpadov na kvalitu podzemných vôd a ovzdušia;
- skladovanie prevádzkových náplní do skládkových mechanizmov;
- zhromažďovanie odpadov z údržby prevádzky a skládkových mechanizmov.

Skládka odpadov bola predmetom povinného hodnotenia navrhovanej činnosti „Rozšírenie skládky Rišňovce – Rumanová“, ktorého výsledkom bolo záverečné stanovisko č. 2883/2007-3.4/hp zo dňa 04. 12. 2007. Odporúčaný variant počítal s rozšírením existujúcej, v súčasnosti už uzavretej skládky odpadov o samostatnú časť, realizovanú v troch etapách. Kapacity novej skládky v záverečnom stanovisku boli nasledovné:

Kapacita skládky podľa odporúčaného variantu celkom 600 000 m^3, z toho:

- I. etapa: 300 000 m^3;
- II. etapa: 150 000 m^3;
- III. etapa: 150 000 m^3.

V záverečnom stanovisku č. 2883/2007-3.4/hp zo dňa 04. 12. 2007 nie je uvedená predpokladaná hĺbka dna telesa skládky, ani nie je špecifikovaný konečný tvar zrekultivovaného telesa skládky odpadov.

V súlade s vydaným záverečným stanoviskom č. 2883/2007-3.4/hp zo dňa 04. 12. 2007 bolo vydané rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 229-27862/2010/Šim/373190107/Z6 – SP zo dňa 22. 09. 2010, ktorým sa vydalo stavebné povolenie, ktorým sa povolilo uskutočnenie stavby „Rozšírenie skládky Rišňovce – Rumanová“. V súlade so schválenou projektovou dokumentáciou skládky, sa v stavebnom povolení uvádzajú nasledovné kapacity:

Povolená kapacita skládky celkom 485 320 m^3, z toho:
- I. etapa: 177 250 m^3;
- II. etapa: 168 330 m^3;
- III. etapa: 139 740 m^3.

Aktuálne sa odpad ukladá primárne na II. etapu stavby skládky, pričom výstavba III. etapy skládky ešte nie je zrealizovaná.

Do roku 2019 sa prevádzka skládky rozdeľovala na 2 samostatné časti:
1. novú časť s plánovanou kapacitou 485 320 m^3, ktorá je od roku 2019 prevádzkovaná ako samostatná „Skládka odpadov Rumanová“;
2. starú časť, v súčasnosti už uzatvorenú a zrekultivovanú skládku, prevádzkovanú ako „Skládka TKO Rišňovce, I., II., a III. etapa“, na ktorú sa odpad navážal do roku 2009.

MŽP SR vydalo v procese zisťovacieho konania zmeny navrhovanej činnosti „SKLÁDKA TKO RIŠŇOVCE, I., II. a III. etapa“ rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní č. 4832/2019-1.7/tu zo dňa 29. 04. 2019, v ktorom sa uvádza kapacita novej skládky 485 320 m3, v súlade s uvedenou projektovou dokumentáciou a rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava.

Po uzvaretí starej skládky a vykonaní jej rekultivácie v roku 2019, vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra rozhodnutie č. 8620-44270/2019/Jan/373190119 zo dňa 27. 11. 2019, ktorým povolila vykonávanie činnosti na novej skládke ako samostatnej prevádzke pod názvom „Skládka odpadov Rumanová“, ktorá je aj predmetom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Opis zmeny navrhovanej činnosti:

Cieľom zmeny navrhovanej činnosti je dosiahnutie navýšenia celkovej kapacity skládky o 72 580 m^3, z povolených 485 320 m^3 na navrhovaných 557 900 m^3 bez zmeny pôdorysu stavby skládky a bez ďalších nárokov na zábery pôdy. Úprava telesa skládky bude v súlade s novou projektovou dokumentáciou, z dôvodu maximalizácie využitia plochy územia, na ktorej sa skládka nachádza.

Celková kapacita skládky, a jej kapacita jednotlivých etáp výstavby, po realizácii zmeny navrhovanej činnosti bola nasledovná:
- I. etapa: 217 240 m^3;
- II. etapa: 181 230 m^3;
- III. etapa: 159 430 m^3.

Pozemky, na ktorých sa uskutoční zmena navrhovanej činnosti sú vo vlastníctve navrhovateľa a Ponitrianskeho združenia obcí pre separovaný zber a nakladanie s odpadmi. Po realizácii zmeny navrhovanej činnosti zostanú vlastnosti a charakter odpadov, ukladaných na skládku, nezmenené.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa čiastočne zmenia niektoré základné parametre skládky.

Schválené parametre:
- kapacita rozšírenia skládky celkom: 485 320 m^3
- predpokladaná doba plnenia skládky: 23 rokov
- plocha rozšírenia skládky:
  - oplotený areál: 4,82 ha
  - skládkové plochy po vnútornú hranu obvodovej hrádze: 37 421 m^2
- maximálna kóta skládkového telesa: 227,80 m n. m.
- najnižšie dno skládky: 192,00 m. n. m
- okolitý terén: cca 194,00 – 219,00 m. n. m.

Navrhované parametre:
- kapacita rozšírenia skládky celkom: 557 900 m^3
- predpokladaná doba plnenia skládky: 26 rokov
- plocha rozšírenia skládky:
  - oplotený areál: 4,82 ha
  - skládkové plochy po vnútornú hranu obvodovej hrádze: 37 421 m^2
- maximálna kóta skládkového telesa: 231,62 m n. m.
- najnižšie dno skládky: 192,00 m. n. m
- okolitý terén: cca 194,00 – 219,00 m. n. m.

Optimalizáciu využitia povolenej plochy telesa skládky, za účelom navýšenia schválenej kapacity skládky a naplnenia jej potenciálnej kapacity, by bolo možné dosiahnuť kombináciou nasledovných opatrení, pričom na dosiahnutie navrhovaných parametrov je nutné použitie všetkých troch navzájom súvisiacich opatrení súčasne:

1. **úpravou hĺbky dna telesa skládky v zatiaľ nerealizovanej III. etape výstavby,**
2. **zmenou skladby vrstiev uzavretia a rekultivácie celého telesa skládky (I. II. a III. etapy);**
3. **zmenou plánu zavážania a rekultivačného projektu telesa skládky (I. II. a III. etapy).**

1. Úprava hĺbky dna telesa skládky v III. etape

Keďže I. etapa a II. etapa stavby skládky sú už zrealizované a v súčasnosti zavážané odpadom, hĺbka telesa skládky v týchto dvoch etapách zostáva nezmenená. V tomto opatrení by sa prehĺbilo dno skládkového telesa v zatiaľ nerealizovanej III. etape výstavby.

Podľa pôvodne schválenej projektovej dokumentácie z roku 2010 je najnižšia kóta výkopu dna skládkového telesa v III. etape na hodnote 210,01 m n. m., podľa novej projektovej dokumentácie z roku 2021 je najnižšia kóta na hodnote 205,84 m n. m, čo znamená, že rozdiel v hĺbke výkopu v tejto časti výstavby predstavuje 4,17 m.

Podľa priečneho rezu, ktorý je situovaný v najhlbšie kopanej časti III. etapy, je rozdiel najnižších hodnôt 4,37 m (kým v schválenej projektovej dokumentácii je najnižšia hodnota 209,93 m n. m., v novej navrhovanej projektovej dokumentácii je najnižšia kóta na úrovni

205,56 m n. m., pričom pôvodný terén sa v danom mieste nachádzal na úrovni 215,00 m n. m. Celková hĺbka výkopu v najhlbších častiach realizácie III. etapy bude teda do 10 m pod pôvodným terénom.

Úroveň hladiny podzemnej vody a geologická preskúmanosť lokality zmeny navrhovanej činnosti

V lokalite skládky bolo spravených viacero inžinierskogeologických prieskumov. Pri prvom prieskume (v roku 1991) boli zrealizované 4 prieskumné vrty do hĺbky 10-17 m. Hladina podzemnej vody nebola narazená v žiadnom z týchto vrtov, pričom v súčasnosti sú tieto vrty už nefunkčné. V roku 2007 sa uskutočnil druhý inžinierskogeologický a hydrologický prieskum, v rámci ktorého sa zrealizovalo 5 prieskumných vrtov s hĺbkou 10-25 m. Vrty s označením RSI-1 a RSI-2 s hĺbkou 10 m boli situované do predpokladaného telesa skládky. Vo svahu pod predpokladaným telesom skládky sa realizovali prieskumné vrty RSM-1 do hĺbky 20 m a RSM-3 do hĺbky 15 m. Nad predpokladaným telesom skládky sa realizoval prieskumný vrt s označením RSM-2 do hĺbky 25 m. Súvislý zavodnený horizont bol týmto prieskumom overený iba v dolnej časti územia pod starou skládkou, viazaný na výskyt neogénnych pieskov. Podzemná voda tu bola overená v hĺbke 8 – 12 m pod terénom. Okrem toho sa podzemná voda overila ešte v polohe štrkov vo vrte RSM-2 na vrchole vyvýšeniny nad skládkou v pomerne značnej hĺbke 16,5 m pod terénom. Podľa prieskumu má z hľadiska rozširovania skládky lokalita vcelku priaznivé hydrogeologické pomery, pretože väčšina územia je budovaná ílovitými, veľmi málo priepustnými zeminami a podzemné vody sú v tejto časti územia zaklesnuté dosť hlboko pod terén (12 – 20 m).

Uvedené hydrogeologické pomery územia boli potvrdené aj podrobným inžinierskogeologickým prieskumom lokality vykonaným v roku 2009. V rámci prieskumných prác sa tu realizovali vrty RSM-2´, RSM-4 a RSI-3 do hĺbky 12 – 20 m. Prieskumným vrtom RSM-4 sa overila hladina podzemnej vody pod skládkou až v hĺbke 17,9 m pod terénom. Najpriaznivejšie hydrogeologické vlastnosti z hľadiska založenia skládky vykazujú podľa tohto prieskumu vrcholové časti vyvýšeniny nad skládkou, kde sú podzemné vody značne zaklesnuté a overili sa tu v polohách štrkov v hĺbkach 12,8 m (vrt RSM-2´ z roku 2009), respektíve až 16,5 m (vrt RSM-2 z roku 2007). V roku 2010 boli v lokalite v rámci doplnkového inžinierskogeologického prieskumu odvŕtané ďalšie tri inžinierskogeologické prieskumné vrty RSM-0 (hĺbka 22 m), RSM-5 (hĺbka 18 m) a RSI-4 (hĺbka 10 m). Okrem toho sa zrealizoval jeden hydrogeologický prieskumný vrt s označením HRS-1 do hĺbky 35 m. Prieskum upresnil poznatky o hydrogeologických pomeroch v lokalite skládky. V dolnej časti lokality bola podzemná voda overená v prieskumnými vrtmi RSM-4, RSM-5 a HRS-1 na úrovni 10-18 m pod terénom. V hornej časti svahu a na vrchole vyvýšeniny sa podzemná voda overila v hĺbkach 12 – 16,5 m pod terénom (vrty RSM-2, RSM-2´, RSM-0). Podzemné vody sa tu viažu na výskyt štrkovitých polôh. Zvodnenie týchto ílovitých štrkov bolo podľa vykonaných prieskumov veľmi nevýrazné a prejavilo sa iba slzením podzemnej vody. Plánovaná výstavba III. etapy sa bude realizovať práve v hornej časti lokality, s hladinou podzemnej vody overenou inžinierskogeologickými prieskumnými prácami v hĺbkach 12 – 16,5 m pod terénom. Keďže plánovaná celková hĺbka výkopu v najhlbších častiach realizácie III. etapy by bola po navrhovanej zmene 10 m pod terénom, skládkové dno ani po prehĺbení nedosiahne úroveň hladiny podzemnej vody.

2. Zmena skladby vrstiev uzavretia a rekultivácie celého telesa skládky (I., II. a III. etapy)

Jedným z ďalších opatrení, umožňujúcich navýšiť celkovú kapacitu skládky, bude zmena skladby jednotlivých vrstiev uzavretia a rekultivácie skládky. Množstvo odpadu, ktoré by sa dalo uložiť pod rekultivačné vrstvy telesa skládky, sa navýši nahradením vrstvy minerálneho tesnenia hrúbky 500 mm a odplyňovacej vrstvy štrku hrúbky 300 mm na celom povrch skládky vrstvami bentonitovej rohože a geokompozitu. Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti budú použité certifikované výrobky.

Podľa schválenej projektovej dokumentácie je skladba vrstiev uzavretia a rekultivácie skládky nasledovná:

- odplyňovacia vrstva – štrk frakcie 16 – 32 mm, hrúbky 300 mm, s minimálnou priepustnosťou charakterizovanou koeficientom filtrácie $kf_{,min} = 1.10^{-3}$ m.s^{-1}
- separačná geotextília 400 g/m^2;
- minerálne tesnenie hrúbky 500 mm (2 x 250 mm) $kf_{max} = 1.10^{-9}$ m.s^{-1};
- umelá drenážna vrstva – geokompozit;
- rekultivačná vrstva hrúbky 1000 mm;
- vegetačný kryt – zatrávnenie.

Pri realizácii navrhovanej zmeny rekultivácie by sa pôvodne zamýšľané minerálne tesnenie hrúbky 500 mm nahradilo geosyntetickou bentonitovou rohožou, ktorá bude spĺňať rovnaké tesniace vlastnosti ako umelá minerálna vrstva. Takisto odplyňovacia vrstva štrku hrúbky 300 mm bude nahradená geokompozitom s rovnakým minimálnym koeficientom filtrácie ako pôvodná odplyňovacia vrstva – $kf_{,min} = 1.10^{-3}$ m.s^{-1}.

Navrhované zloženie týchto vrstiev by potom bolo nasledovné:

- odplyňovacia vrstva – geokompozit, $kf_{,min} = 1.10^{-3}$ m.s^{-1};
- geosyntetická bentonitová rohož;
- umelá drenážna vrstva – geokompozit;
- rekultivačná vrstva hrúbky 1000 mm;
- vegetačný kryt – zatrávnenie.

3. Zmena plánu zavážania a rekultivačného projektu celého telesa skládky (I., II. a III. etapy)

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnej zmene výsledného tvaru skládkového telesa po uzavretí a rekultivácii skládky a takisto k miernemu nárastu konečnej výšky telesa skládky. Podľa pôvodne schváleného projektu má mať teleso skládky po rekultivácii strechovitý tvar, pričom maximálnu nadmorskú výšku 227,8 m n. m. má zrekultivovaná skládka dosiahnuť práve v mieste realizácie III. etapy výstavby skládky. Ďalej by mala výška zrekultivovaného telesa pozvoľna klesať, v súlade s okolitým terénom smerom k I. etape 1. časti výstavby, až na najnižšiu kótu rekultivácie skládkového telesa 196,7 m n. m. Projekt rekultivácie počíta s vytvorením svahov so sklonmi 1:2,5 rozdelenými viacerými terasami šírky 5 m.

Výsledkom zmeny navrhovanej činnosti v tomto opatrení by bola čiastočná zmena celkového tvaru zrekultivovaného telesa (Obr. 1), kedy by v prednej časti, v mieste výstavby I. etapy, stúpal svah prudšie so sklonom 1:2. Svahy skládkového telesa by boli prerušované viacerými terasami šírky 5 m. Najvyššiu plánovanú výšku 232,62 m n. m. by zrekultivované

skládkové teleso dosiahlo približne nad hranicou II. etapy a III. etapy výstavby. V tejto výške by bola vytvorená terasa, od ktorej by svahy pozvoľna klesali k obvodovým hrádzam skládky. V porovnaní s pôvodne zamýšľanou maximálnou nadmorskou výškou 227,8 m n. m. by došlo k nárastu celkovej výšky skládkového telesa o 4,82 m.

Obr. 1: Pozdĺžny rez telesom skládky – porovnanie povoleného a navrhovaného stavu

<u>Opis plánovanej zmeny navrhovanej činnosti:</u>

Účelom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie kapacity skládky a naplnenie jej potenciálnej kapacity, bez zmeny plochy telesa skládky, a to dobudovaním III. etapy rozšírenia skládky odpadov podľa novej projektovej dokumentácie a zmenou rekultivačného projektu skládky.

Základné princípy riešenia stavby skládky

Základné princípy riešenia stavby zostávajú v porovnaní so schváleným stavom nezmenené. Predkladaný návrh riešenia zohľadňuje požiadavky na realizáciu skládky z hľadiska aktuálnych predpisov (zatriedenia skládky – skládka odpadov pre odpad, ktorý nie je nebezpečný), a miestnych podmienok. Priestor navrhovanej III. etapy skládky odpadov sa zemnými prácami upraví do tvaru vhodného pre vybudovanie konštrukcie dna a svahov skládky tak, aby boli zabezpečené všetky požiadavky výstavby.

Samotné teleso skládky predstavujú zaizolované skládkovacie plochy, ohraničené obvodovou ochrannou hrádzou výšky cca 1,0 – 1,5 m. Skládkový priestor sa bude zavážať a zhutňovať po vrstvách. Pre prevádzku sa budú využívať už vybudované objekty prevádzkového dvora.

Zemné práce

Zemné práce v rámci realizácie III. etapy stavby skládky budú nadväzovať na stav po odstránení skrývky. Vykonajú sa výkopové práce, dobuduje sa teleso obvodovej hrádze, upraví a zhutní sa povrch pre realizáciu konštrukčných vrstiev skládky. Výkopy skládkovacích priestorov sa budú realizovať so sklonom vnútorných svahov 1:2,5. Pozdĺžny sklon kazety je navrhnutý min. 2,5 %, smerom od krajov k najnižšiemu miestu, kde bude umiestnený zberný drén. Priečny sklon je navrhnutý min. 1 % smerom k drenážnej šachte.

Po obvode sa vybuduje zemný násyp z vyťaženej zeminy ako obvodová hrádza skládkovacích priestorov III. etapy, ktorá bude napojená na obvodovú hrádzu II. etapy. Vonkajší sklon hrádze bude 1:1,5, vnútorný sklon je rovnaký ako pre svah výkopu 1:2,5 a kontinuálne nadväzuje na svahy výkopu. Teleso hrádze bude zhutnené rovnako ako podložie

skládky na min 96 % PS. Celá obvodová hrádza je rozdelená na dve časti: vetva A – obvodová hrádza so štrkovou cestou a vetva B – obvodová hrádza bez komunikácie.

Štrková cesta na hrádzi

Pre prístup do skládkovacích priestorov je na korune obvodovej hrádze vetvy A, I. etapy a II. etapy, vybudovaná štrková prístupová cesta s výhybňami. Riešenie cesty zabezpečuje napojenie na jestvujúcu vnútroareálovú cestu vybudovanú v areáli pôvodnej skládky odpadov, napojením na konštrukciu cesty. Štrková cesta bude dobudovaná tiež na korune obvodovej hrádze vetvy A v úseku III. etapy. Trasa cesty zodpovedá trase obvodovej hrádze. Pozdĺžny sklon cesty kopíruje sklon koruny hrádze a závisí od morfológie územia. Maximálny pozdĺžny sklon cesty bude 10,0 %. Cesta bude ukončená zjazdom z hrádze.

Konštrukcia skládkovacích plôch

Technické riešenie konštrukcie dna skládky je navrhnuté tak, aby vyhovovalo požiadavkám na tesnenie skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný v zmysle platnej legislatívy. Projektová dokumentácia stavby počíta s použitím kombinovaného tesnenia, zloženého z minerálneho tesnenia hr. 0,5 m (2 vrstvy po 0,25 m) a tesniacej fólie HDPE minimálnej hrúbky 1,5 mm. Ako ochranná vrstva fóliového tesnenia sa použije vhodná geotextília. Na tesniace vrstvy podložia telesa skládky sa umiestni drenážna vrstva (vrstva štrku, resp. geokompozit).

Tesniace vrstvy v podloží skládky odpadov zabezpečujú:

- tesnenie proti priesakom kontaminovanej vody zo skládkovacích priestorov do podložia;
- dlhodobú odolnosť dna a svahov skládky proti fyzikálnym a chemickým vplyvom priesakovej kvapaliny a uložených odpadov;
- dostatočnú rozťažnosť a rovnomernú deformáciu tesniacej vrstvy v podloží pri postupnom zavážaní skládkového telesa vrstvou odpadov.

Odplynenie skládky

Odplynenie slúži na odvádzanie skládkového plynu z telesa skládky a na pozorovanie množstva a zloženia skládkových plynov, ako produktu rozkladu organického podielu z odpadu. V rámci výstavby a zavážania skládky odpadom, sa podľa projektovej dokumentácie skládky, súbežne so skládkovaním, buduje sieť odplyňovacích šácht, ktoré sú navrhnuté s predpokladaným dosahom možného odsávania skládkového plynu cca 20 – 25 m (plocha kruhu s polomerom 20-25 m). Tieto objekty slúžia na zabezpečenie monitorovania skládkového plynu počas prevádzky skládky a umožnia vykonať zneškodnenie vznikajúcich plynov vybranou technológiou po ukončení zavážania skládkového telesa.

Drenáž priesakových kvapalín a vnútroareálová kanalizácia

V rámci realizácie I. a II. etapy skládky odpadov Rišňovce – Rumanová bol vybudovaný systém pre nakladanie s priesakovými kvapalinami, ktorý zabezpečuje odvedenie priesakových kvapalín zachytených v skládkovacích plochách skládky do akumulačnej nádrže a systém recirkulácie priesakových kvapalín na spätný postrek povrchu skládkového telesa.

Rekultivácia skládky

Po zavezení skládky na stanovenú úroveň uloženia odpadu sa povrch telesa upraví, zarovná a zhutní v súlade s projektovou dokumentáciou. Svahy skládkového telesa budú upravené do sklonu 1:2 po celom obvode, pričom vo výškových úrovniach bude realizovaná

lavička so šírkou 5,0 m. Horná plocha skládkového telesa bude mať strechovitý tvar. Smerom od stredovej časti bude povrch klesať v sklone minimálne 5%.

Projektová dokumentácia stavby skládky odporúča zaviezť skládkové teleso odpadom o cca 10-15 % (t. j. o cca 1,0-1,5 m) vyššie oproti navrhovanej projektovej úrovni zavážania, z dôvodu sadania telesa skládky po ukončení zavážania. Posledná vrstva upraveného, vyrovnaného a zhutneného povrchu skládkového telesa v hrúbke cca 200 mm sa odporúča realizovať z vhodného drobného inertného odpadu, alebo vhodnej zeminy. Konečná povrchová vrstva odpadu sa následne dôkladne zhutní, povrch sa zarovná a pripraví pre zhotovenie vrstiev uzatvorenia a rekultivácie skládky.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si vyžaduje vydanie:

- zmenu integrovaného povolenia skládky odpadov Rumanová podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“)

Povoľujúcim orgánom je Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter zmeny navrhovanej činnosti nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva výrazne odlišný vplyv v porovnaní so súčasným stavom. Celková výška zrekultivovaného telesa skládky narastie o menej ako 5 m. Oproti pôvodnému stavu sa čiastočne zmení tvar telesa skládky, avšak celková morfológia bude ovplyvnená minimálne, nakoľko dôjde k vybudovaniu nadúrovňovej skládky v kombinácii s prehĺbením so zahĺbením pod okolitý terén. Po skončení navážania a vykonaní rekultivácie dôjde k vzniku terénnej vlny zatrávnenej plochy, ktorá nebude narúšať celkový charakter krajiny.

V dôsledku zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne zmeny na horninové prostredie a reliéf. Rizikom sú havarijné situácie a iné neštandardné stavy, ktoré sú však riešené prevádzkovým poriadkom a ostatnými legislatívnymi a internými dokumentami.

Vplyv na pôdu – záber pôdy

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je navýšenie kapacity skládky a naplnenie jej potenciálnej kapacity, bez zmeny plochy telesa skládky, pričom s výstavbou sa počíta len na pozemkoch, ktoré sú vyčlenené pre skládku, čo znamená, že zmena navrhovanej činnosti nebude klásť ďalšie nároky na zábery pôdy.

Samotná konštrukcia tesnenia skládky eliminuje vplyvy skládky na okolitú pôdu tým, že zaručuje nepriepustnú bariéru, ktorej bezpečnosť sa zvyšuje odvádzaním priesakových kvapalín z priestorov skládkového telesa. Negatívny vplyv zmeny navrhovanej činnosti na pôdu sa teda neočakáva.

Vplyv na vodné pomery

V bezprostrednej blízkosti skládky sa nenachádzajú žiadne vodné plochy, vodné toky, či inundačné územia, žiadne zdroje pitnej vody, zdroje liečivých, či minerálnych vôd, ani ich ochranné pásma. Sklon prevažnej väčšiny okolitého terénu smeruje od obvodových hrádzí skládky, takže sa nepredpokladá vniknutie povrchových vôd do skládky. Ich vniknutiu do skládkovacích priestorov bránia aj navrhnuté obvodové hrádze a jestvujúci porast na severnej strane areálu.

Riešenie tvaru skládky a navrhovaná konštrukcia tesnenia zodpovedá požiadavkám v zmysle platnej legislatívy. Konštrukcia tesnenia skládky zaručuje nepriepustnú bariéru, ktorej bezpečnosť je zvýšená prostredníctvom odvádzania priesakových vôd z priestoru skládkového telesa. V zmysle vykonávacích predpisov realizuje prevádzkovateľ v pravidelných intervaloch monitoring vôd.

Priesakové kvapaliny z priestoru skládkového telesa sa zachytávajú drenážnou vrstvou a zhromažďujú sa v akumulačnej nádrži. Na zachytávanie priesakových kvapalín z novej skládky (Skládka odpadov Rumanová) slúži akumulačná nádrž s objemom 250 m3. V bezzrážkovom období sú recirkulované postrekovým systémom na skládkovacie priestory za účelom zníženia prašnosti a úletom ukladaných odpadov z povrchu a takisto aj zvýšenia miery zhutnenia uloženého odpadu. Priesaková kvapalina, ktorú nie je možné takto recirkulovať a využiť, sa odváža do zmluvne zabezpečenej čistiarne odpadových vôd.

Splaškové vody zo žumpy na akumuláciu vôd z prevádzkového objektu a nevyužiteľná voda z akumulačnej nádrže, sú odvážané do oprávnenej čistiarne odpadových vôd.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik negatívnych vplyvov na povrchové ani podzemné vody.

Vplyv na povrchové vody

Sklon prevažnej väčšiny okolitého terénu, ktorý smeruje od obvodových hrádzí skládky, eliminuje riziko vniknutia povrchových vôd do telesa skládky, a preto nie je potrebné budovanie odvodňovacích rigolov po obvode skládky. Koruna obvodovej hrádze je navrhnutá približne 1,0 m nad okolitým terénom. Úlohou vybudovaných hrádz je zároveň aj ohraničenie skládkovacích priestorov, t. j. vymedzenie územia pre ukladanie odpadu a manipuláciu s ním.

Zmena navrhovanej činnosti zabezpečí zachytenie a odtok zrážkových vôd z povrchu skládkového telesa a následné usmernenie odtoku zrážkových vôd mimo teleso skládky. Pre realizáciu tesniacej vrstvy sa pôvodne plánovaná umelá minerálna tesniaca vrstva hrúbky 0,5 m nahradí vhodnou geosyntetickou bentonitovou rohožou, ktorá bude spĺňať rovnaké tesniace vlastnosti ako umelá minerálna vrstva v súlade s platnou legislatívou. Na odvedenie zrážkových vôd presiaknutých cez vrstvu rekultivačnej zeminy je navrhnutá drenážna vrstva, ktorá zároveň zabraňuje vytváraniu hydraulických gradientov na tesniacu vrstvu. Zhotovená drenážna vrstva bude po obvode skládky, v päte zrekultivovaného svahu, nad korunou obvodovej hrádze vyvedená k vonkajšiemu svahu hrádze, aby priesaky z drenážnej vrstvy mohli voľne odtekať mimo telesa skládky.

Vplyv na podzemné vody

Technické riešenia konštrukcie dna skládky je navrhnuté tak, aby vyhovovalo požiadavkám Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti. Prostredníctvom monitorovacieho systému, inštalovaného na skládke, sa každoročne vykonávajú kontrolné merania tesnosti izolačnej fólie skladovacích priestorov.

Pre posúdenie vplyvov skládky na kvalitu podzemných vôd sa v súčasnosti využívajú 4 monitorovacie vrty – RSM-0, RSM-1, RSM-4 a RSM-5. RSM-0 je referenčný vrt, nachádzajúci sa nad skládkou odpadov v smere prúdenia podzemných vôd (východne od skládky). Vrty RSM-1, RSM-4 a RSM-5 sa nachádzajú pod skládkou odpadov v smere prúdenia podzemných vôd. Vrty RSM-1 (na západnom okraji starého telesa skládky) a RSM-4 (vybudovaný na južnom okraji starého telesa skládky) slúžia na sledovanie možného vplyvu starej skládky na kvalitu podzemnej vody. Vrt RSM-4 bol zároveň zaradený aj do monitoringu vplyvu novej skládky. Pre monitorovanie vplyvu novej skládky na kvalitu podzemných vôd bolo na základe zistených smerov prúdenia doporučené zaradiť ešte jeden monitorovací vrt RSM-5, ktorý je situovaný južne od monitorovacieho vrtu RSM-4. Súčasťou monitoringu sú aj priesakové kvapaliny odoberané z akumulačných nádrží zo starej skládky a z novej skládky. V analyzovaných vodách sa sledujú ukazovatele teplota, farba, zápach, zákal, pH, elektrická vodivosť, O_2, $CHSK_{Cr}$, TOC, BSK_5, NL, N-NH4, B, fenoly, As, Cd, Cr, Cu, Zn, Ni, Pb, AOX.

V Ročnej správe zo zhodnotenia ročného monitorovacieho cyklu vplyvu skládky na kvalitu podzemných vôd a priesakovej kvapaliny za rok 2020 sa uvádza, že sledované parametre pri podzemných vodách vykazujú ustálené hodnoty v porovnaní s referenčným vrtom. Na základe výsledkov správa konštatuje, že nedochádza k negatívnemu ovplyvneniu podzemných vôd samotnou skládkou. Podobné závery uvádzajú aj správy z monitoringu za predchádzajúce roky, ktoré navrhovateľ každoročne predkladá Slovenskej inšpekcii životného prostredia v súlade s platným integrovaným povolením skládky.

Vplyv na flóru, faunu a ich biotopy

V okolí prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa v súčasnosti nachádzajú poľnohospodársky intenzívne využívané pozemky, kde však nie sú evidované biotopy národného ani európskeho významu.

Na dotknutom území sa nachádza drevinová líniová vegetácia, tvoriaca biokoridor. Náhrada prerušeného regionálneho biokoridoru bola riešená v predchádzajúcom zisťovacom konaní zmeny navrhovanej činnosti „Uzavretie a rekultivácia skládky „SKLÁDKA TKO RISŇOVCE, I., II. a III. ETAPA“ II. a III. etapa“, kde bolo uvedené, že náhradný biokoridor je riešený vysadením drevín v páse širokom 4-8 m s celkovou plochou 10 000 m^2.

Vznik negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na flóru, faunu a ich biotopy sa teda nepredpokladá.

Vplyv na krajinu a jej ekologickú stabilitu

V blízkosti dotknutého územia sa nenachádza žiadne chránené územie, ani nie je v lokalite navrhované. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení funkčné využívanie krajiny, ani ekologická stabilita krajiny, nakoľko nedôjde k zásahom do prvkov územného systému ekologickej stability.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na dotknutom území platí I. stupeň ochrany, v ktorom sa uplatňuje všeobecná ochrana prírody a krajiny. Negatívny vplyv zmeny navrhovanej činnosti sa na tieto oblasti nepredpokladá.

Vplyv na hlukovú situáciu a vibrácie

Zdrojom hluku a vibrácií pri prevádzkovaní skládky sú najmä stroje a mechanizmy používané na skládke a dopravné prostriedky, privážajúce odpady na skládku, ako aj dočasné

zvýšenie hluku ťažkými mechanizmami v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti. Vzhľadom k dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny sa však nepredpokladá vznik negatívneho vplyvu v oblasti hlukovej situácie a vibrácií na okolie dotknutého územia.

Vplyvy na klimatické pomery

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik negatívnych vplyvov na klimatické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

V zmysle platného integrovaného povolenia sa na skládke vykonáva monitorovanie, zamerané na tvorbu skládkového plynu počas prevádzky a bude sa vykonávať ešte 30 rokov po jej uzavretí, vo frekvencii 2x ročne. Pozorovanie emisií skládkových plynov (CH_4, CO_2, O_2, H_2S) sa vykonáva z každej odplyňovacej šachty, pričom merania musia byť vykonávané oprávnenou osobou podľa všeobecne platných právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia. Posudok z merania tvorby a zloženia skládkových plynov sa na ročnej báze predkladá Slovenskej inšpekcii životného prostredia.

Prašnosť a emisie zápachových látok, vznikajúce pri skládkovaní, budú naďalej obmedzované ukladaním odpadu v súlade s podmienkami vyplývajúcimi z platnej legislatívy a integrovaného povolenia prevádzky, ako hutnenie odpadu kompaktorom, prekrývanie odpadov vhodným inertným materiálom alebo využívanie spätného postreku priesakových kvapalín. Ďalší negatívny vplyv na ovzdušie v okolí skládky predstavuje doprava odpadov na skládku, ako aj používanie skládkových a obslužných mechanizmov (kompaktor, kosačka). Taktiež v priebehu realizácie stavebných a rekultivačných prác budú zdrojom znečistenia ovzdušia stavebné a montážne mechanizmy, a tiež doprava stavebných materiálov na skládku. Tieto negatívne vplyvy sa prejavia iba lokálne priamo na skládke, na prístupových komunikáciách a v ich bezprostrednom okolí. Ich vplyv na ovzdušie dotknutého územia zostane v porovnaní s terajšou situáciou totožný.

Žiadne iné environmentálne významné emisie z prevádzky nie sú, a po realizácii zmeny navrhovanej činnosti sa ani neočakáva ich uvoľňovanie do ovzdušia.

Podľa hodnotenia kvality ovzdušia za rok 2020, ktoré zverejňuje Slovenský hydrometeorologický ústav, je odhadovaná priemerná koncentrácia sledovaných znečisťujúcich látok na stanici Nitra, Štúrova (umiestnenej asi 13 km vo vzdušnej vzdialenosti od miesta realizácie zmeny navrhovanej činnosti) nasledovná: PM_{10} = 22 $\mu g \cdot m^{-3}$ (55 % limitu), $PM_{2,5}$ = 13 $\mu g \cdot m^{-3}$ (65 % limitu), benzén = 0,5 $\mu g \cdot m^{-3}$ (10 % limitu), NO_2 = 26 $\mu g \cdot m^{-3}$ (65 % limitu). Limitné hodnoty sú uvedené vo Vyhláške Ministerstva životného prostredia č. 296/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov. Zistené hodnoty sú v súlade s platnou legislatívou.

Zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny dopad na súčasnú kvalitu ovzdušia.

Vplyvy na urbárny komplex a využívanie zeme

Zmena navrhovanej činnosti sa zrealizuje v priestoroch existujúcej prevádzky, mimo zastaveného územia dotknutej obce a preto si nevyžiada nový záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov. Trvalý záber územia zmenou navrhovanej činnosti zostane po jej realizácii nezmenený.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne ani historické pamiatky a z tohto hľadiska sa na ne nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti.

Vplyv na zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Z prevádzky zmeny navrhovanej činnosti nevznikajú odpadové látky takého zloženia a charakteru, ktoré by mohli mať vplyv na zdravie obyvateľstva. Negatívnym vplyvom by mohlo spočívať v navýšení intenzity dopravy a súvisiacim zvýšením hluku z mechanizmov počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti. Tieto vplyvy však budú mať len lokálny charakter. Dlhodobé pôsobenie negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na obyvateľstvo sa nepredpokladá, nakoľko dôjde len predĺženiu doby pôsobenia vplyvov vzhľadom k predĺženiu predpokladanej doby plnenia skládky.

Vplyv realizácie zmeny navrhovanej činnosti bude minimalizovaný realizáciou navrhnutých opatrení a dodržiavaním princípov bezpečnej prevádzky skládky. Na základe zhodnotenia predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti a ich predpokladaného spolupôsobenia sa nepredpokladá negatívny vplyv zmeny navrhovanej činnosti sa životné prostredie, ako aj zdravie obyvateľstva.

Iné vplyvy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik iných vplyvov.

Hodnotenie zdravotných rizík

Pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov nebude zmena navrhovanej činnosti zdrojom toxických alebo iných škodlivín a neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

V rámci zisťovacieho konania sa k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti v zákonom stanovenej lehote vyjadrili a boli doručené na MŽP SR stanoviská a pripomienky od orgánov štátnej správy a samosprávy, ktorých vyhodnotenie MŽP SR je uvedené v texte nižšie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia obehového hospodárstva, Odbor odpadového hospodárstva (ďalej len „Odbor odpadového hospodárstva“), doručil listom č. 56442/2021 zo dňa 18. 10. 2021 stanovisko, v ktorom uviedol, že nemá z dôvodu povahy a rozsahu k zmene navrhovanej činnosti požiadavky ani pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Zároveň uviedol, že súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti za podmienky dodržania ustanovení všeobecne záväzných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Odboru odpadového hospodárstva na vedomie.*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia obehového hospodárstva, Odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti (ďalej len „Odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti“), doručil listom č. 56133/2021 zo dňa 15. 10. 2021 stanovisko, v ktorom uviedol, že nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Odboru environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti na vedomie.*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, Odbor integrovanej prevencie (ďalej len „Odbor integrovanej prevencie"), doručil listom č. 56238/2021 zo dňa 28. 10. 2021 stanovisko, v ktorom uviedol, že uvedená zmena navrhovanej činnosti je podstatnou zmenou, na ktorú musí navrhovateľ požiadať povoľovací orgán o vydanie integrovaného povolenia.

Vyhodnotenie MŽP SR: *Navrhovateľ požiada povoľujúci orgán – SIŽP o vydanie zmeny integrovaného povolenia v povoľovacom konaní.*

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Mariánska dolina 7, 949 01 Nitra (ďalej len „SIŽP"), doručila listom č. 9733-39018/2021/Jan zo dňa 14. 10. 2021 stanovisko, v ktorom uviedla, že nepožaduje posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko zisťovacie konanie je dostačujúce a je pravdepodobné, že zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k zvýšeniu významných nepriaznivých vplyvov na životné prostredie oproti pôvodnej navrhovanej činnosti

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko SIŽP na vedomie.*

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Rázusova 2A, 949 01 Nitra, listom č. 10897/2021, 37859/2021 zo dňa 14. 10. 2021 doručil stanovisko, v ktorom uvádza nasledovné pripomienky:

1. „Zmena navrhovanej činnosti musí byť v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentácie obce Rumanová."

Vyhodnotenie MŽP SR: *Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou obce Rumanová.*

2. „Zmena navrhovanej činnosti nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. 05. 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1, schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. 07. 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 6/2015."

Vyhodnotenie MŽP SR: *Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja aj jeho Zmenami a doplnkami č. 1.*

Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Nitra"), Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra doručil listom č. OU-NR-OSZP3-2021/037472-002 zo dňa 13. 10. 2021 stanovisko, v ktorom uviedol, že nemá k uvedenej zmene navrhovanej činnosti žiadne pripomienky, netrvá na posudzovaní podľa zákona o posudzovaní vplyvov a súhlasí s ukončením procesu v zisťovacom konaní.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Okresného úradu Nitra na vedomie.*

JUDr. Daniel Gajdoš, Strážnická 2, 911 08 Bratislava, doručil do elektronickej schránky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky listom zo dňa 27. 10. 2021 stanovisko, k zverejnenému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti na stránke dotknutej obce Rumanová, kde uviedol:

a) Zmena navrhovanej činnosť má podliehať posudzovaniu vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov;
   1. Následná citácia vyššie uvedeného;
   2. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti neobsahuje podstatné informácie o potenciálnych vplyvoch, najmä hodnoverné zhodnotenie vplyvov doterajšieho prevádzkovania zmeny navrhovanej činnosti na podzemné vody. V tejto súvislosti poukazuje na verejne dostupný záznam z monitorovacieho objektu RSM-5/1240965749, z obsahu ktorého vyplýva, že uvedený monitorovací objekt vykazuje prekročenie ukazovateľa znečisťujúcej látky (TOC) a trend vývoja ako stúpajúci.
      Dôkazom má byť záznamový list monitorovacích objektov a výsledkov monitoringu vybranej lokality databázy IMZZ pre Monitorovací objekt RSM-5/1240965749 zo dňa 26.10.2021:
      https://envirozataze.enviroportal.sk/MonitorovacieObjekty.aspx?Id_Zataz=-1&Id_Zaradenie=-1&Id_Lokalita=253545&Id_Objekt=1240965749
      Uvedené je tak v rozpore s údajmi uvedenými v oznámení o zmene navrhovanej činnosti na str. 40 (cit.): „V hydrogeologickom posudku z roku 2013 sa vo vyhodnotení kvality podzemných vôd uvádza, že v podzemných vodách pod skládkou nedochádza k zhoršovaniu jej kvality. Voda pod skládkou spĺňa kritériá pre pitné vody vo všetkých ukazovateľoch s výnimkou CHSK. Z vyššie uvedeného možno usudzovať, že neprichádza k úniku kontaminantov do podzemnej vody z telesa skládky. Takisto v Ročnej správe zo zhodnotenia ročného monitorovacieho cyklu vplyvu skládky na kvalitu podzemných vôd a priesakovej kvapaliny za rok 2020 sa uvádza, že sledované parametre pri podzemných vodách vykazujú ustálené hodnoty v porovnaní s referenčným vrtom. Na základe výsledkov správa konštatuje, že nedochádza k negatívnemu ovplyvneniu podzemných vôd samotnou skládkou. Podobné závery uvádzajú aj správy z monitoringu za predchádzajúce roky, ktoré navrhovateľ každoročne predkladá Slovenskej inšpekcii životného prostredia v súlade s platným integrovaným povolením skládky.“

Vyhodnotenie MŽP SR: *Navrhovateľ musí v súlade s integrovaným povolením zabezpečovať odber vzoriek podzemnej vody, ako aj ich vyhodnotenie odborne spôsobilou osobou, ktorou je spoločnosť EL spol. s r. o. Výsledky monitoringu sú predkladané Slovenskej inšpekcii životného prostredia. Okrem toho sa v Správe o environmentálnej kontrole č. 36/2019/Z, vykonanej Slovenskou inšpekciou životného prostredia, uvádza, že navrhovateľ dodržal podmienku integrovaného povolenia, podľa ktorej je navrhovateľ (prevádzkovateľ) povinný 4-krát ročne (každé 3 mesiace) počas prevádzky skládky odpadov – častí vybudovaných v rámci stavby „Rozšírenie skládky Rišňovce – Rumanová“ a 2-krát ročne (každých 6 mesiacov) po dobu 30 rokov po ich uzatvorení, monitorovať vplyv prevádzky na podzemné vody a sledovať kvalitu podzemných vôd. Pozorovanie vplyvu prevádzky na podzemné vody a sledovanie kvality podzemných vôd vykonávať z vrtu RSM-0, situovaného nad skládkou odpadov v smere prúdenia podzemných vôd a z vrtov RSM-4 a RSM-5, situovaných pod skládkou odpadov v smere prúdenia podzemných vôd, v nasledovných ukazovateľoch: teplota,*

farba, zápach, zákal, pH, elektrická vodivosť, O_2, $CHSK_{Cr}$, TOC, BSK_5, NL, $N\text{-}NH_4$, B, fenoly, As, Cd, Cr, Cu, Zn, Ni, Pb, AOX.

V rámci doplňujúcich informácií navrhovateľ doložil „Porovnanie nameraných parametrov a časových radov monitorovania podzemných vôd Skládky odpadov Rumanová“, v ktorých sú uvedené hodnoty TOC pre vrty RSM-0, RSM-1, RSM-4 a RSM-5 od roku 2016 do roku 2021, na základe ktorých možno vyhodnotiť, že hodnoty TOC boli zvýšené už vo vrte RSM-0, ktorý sa nachádza východne od miesta zmeny navrhovanej činnosti, pričom v dotknutej oblasti prevláda smer prúdenia podzemných vôd z východu na západ. Zvýšené, avšak ustálené hodnoty TOC vo vrte RSM-5 sú identifikované dlhodobo a vzhľadom k zvýšeným hodnotám TOC aj vo vrte RSM-0, ako aj skutočnosti, že v okolí skládky sa nachádzajú intenzívne obhospodarované poľnohospodárske pozemky, možno predpokladať, že znečistenie TOC pochádza z hnojív, pesticídov a herbicídov.

Ako bolo uvedené, navrhovateľ vykonáva každoročný monitoring, ktorého výsledok za rok 2020 hovorí, že k ovplyvňovaniu podzemných vôd samotnou skládkou nedochádza. Okrem každoročného monitoringu vykonáva navrhovateľ aj meranie neporušenosti izolačnej fólie skládky trvalo zabudovaným geofyzikálnym monitorovacím systémom. Posledné meranie bolo vykonané dňa 20. 09. 2021 s výsledkom neporušenia izolačnej fólie, rovnako ako aj v predchádzajúcich rokoch od začiatku prevádzky skládky odpadov.

3. Na uvedenom základe JUDr. Daniel Gajdoš navrhuje:
   - posúdiť, či v danom prípade nie je dôsledkom znečistenia vrtu RSM-5 priesakovej-skládkovej kvapaliny, ktorá sa môže dostávať do zvodnených vrstiev,
   - preukázať evidenciou vývozov za ostatné tri roky adekvátne množstvá priesakových kvapalín, či bilancie priesakových kvapalín zachytávaných v retenčných nádržiach súhlasia so zrážkovými pomermi v danej oblasti,
   - posúdiť a dokladovať aj celistvosť a neporušenosť a tesnosť fólie pod skládkou, ktorej aktuálne porušenie alebo porušenie v minulosti mohlo mať za následok úniky znečisťujúcich látok do podložia a následné zhoršovanie kvality podzemnej vody v monitorovacom vrte RSM-5.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR sa k predmetným pripomienkam vyjadrilo vyššie v bode č. 2.*

4. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa |JUDr. Daniela Gajdoša ďalej neobsahuje ani podrobné posúdenie vplyvov navrhovanej zmeny na zmenu odtokových pomerov v území, zmenu nasiakavosti zemných vrstiev, vplyvy na povrchové a podzemné vodné útvary. Na základe uvedeného navrhuje z hľadiska ochrany životného prostredia a vodných pomerov posúdiť, či navrhované opatrenia, ktorými chce navrhovateľ optimalizovať využitie povolenej plochy telesa skládky ako uvádza na str. 9 oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nebudú mať negatívny vplyv na podzemné vody, ich množstvá a kvalitu. Dosahovanie týchto environmentálnych cieľov v zmysle ustanovenia § 16 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vodách“) je potrebné preukázať posúdením ich dosahovania v konaní podľa ustanovenia § 16a zákona o vodách.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR sa k predmetným pripomienkam ohľadom možného vplyvu na znečistenie podzemných vôd vyjadrilo vyššie v bode č. 2.*

5. Vo vzťahu k jednotlivým opatreniam navrhovaným navrhovateľom v oznámení o zmene navrhovanej činnosti za účelom navýšenia schválenej kapacity skládky a naplnenia jej potenciálnej kapacity JUDr. Daniel Gajdoš navrhuje:
   - vo vzťahu k prvému opatreniu, ktorým má dôjsť k prehĺbeniu dna skládky o 4,17 m v III. etape skládky, vykonanie podrobného geologického prieskumu životného prostredia a statických pomerov úložných vrstiev, za účelom popísania stavu životného prostredia a posúdenia výhľadových vplyvov na geologické prostredie a statiku priamo v mieste realizácie III. etapy, či vplyvov na podložie daného územia pri navýšení množstiev odpadov celkovej kapacity skládky o 72 580 m^3, čo môže byť v danom prípade záťaž o viac ako 100 000 ton,

Vyhodnotenie MŽP SR: *Zaťaženie bolo posúdené počas povinného hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti, ktoré bolo ukončené záverečným stanoviskom č. 2883/2007-3.4/hp zo dňa 04. 12. 2007, v ktorom bola posúdená celková kapacita skládky 600 000 m^3. realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k navýšeniu celkovej kapacity na 557 900 m^3, čo je menšia kapacita, než aká bola posúdená. Aktuálne prevádzkovaná časť a stavebné povolenie počíta s celkovou kapacitou 485 320 m^3.*

   - vo vzťahu k druhému opatreniu, ktorým má dôjsť k zmene skladieb vrstiev uzavretia a rekultivácie celého telesa skládky zmenou pôvodných skladieb, je potrebné posúdiť, či takouto zmenou bude zabezpečená funkčnosť objektu uzatvorenia a rekultivácie skládky a ochrana životného prostredia, a či touto zmenou dôjde k väčšej eliminácii vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie oproti pôvodnému posúdenému riešeniu,

Vyhodnotenie MŽP SR: *Zmena skladieb je v súlade s platnou legislatívou, ktorou je Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení neskorších predpisov. Na skládky odpadov sa dlhodobo používajú bežne dostupné materiály, ktoré vyhovujú legislatívnym požiadavkám. V rámci zmeny navrhovanej činnosti budú použité a zabudované len materiály, ktoré spĺňajú požiadavky príslušných technických noriem. Všetky certifikáty zabudovaných materiálov sú následne kontrolované v kolaudačnom konaní Slovenskou inšpekciou životného prostredia.*

   - vo vzťahu k tretiemu opatreniu, ktorým má dôjsť k zmene tvaru a výšky telesa všetkých etáp skládky, najmä však najvyššej III. etapy skládky (232,62 m n. m.), je potrebné s poukazom na ochranu a tvorbu krajinného rázu vykonať krajinárske posúdenie zámeru (krajinárska štúdia) optimalizácie využitia povolenej plochy telesa skládky s dôrazom na opatrenia pre zabezpečenie zachovania nenarušeného rázu krajiny v súlade s Metodikou identifikácie charakteristického vzhľadu krajiny Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Vyhodnotenie MŽP SR: *Vzhľadom k skutočnosti, že sa v predmetnom území nachádza skládka odpadu, ktorá bola posúdená podľa zákona o posudzovaní vplyvov v roku 2007, MŽP SR považuje pripomienku s ohľadom na zabezpečenie zachovania nenarušeného rázu krajiny za neopodstatnenú. Opatrenia pre ochranu životného prostredia a zdravia ľudí sú*

v zmysle § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov určené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

b) Materiálne dôvody pre posudzovanie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 1 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov:
   6. JUDr. Daniel Gajdoš podporne uvádza, že vyššie uvádzané skutočnosti v bodoch 2. až 5. tohto stanoviska, sú spolu dôvodmi pre povinné posudzovanie vplyvov, vyplývajúce z rozhodnutia v zisťovacom konaní;

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR uvádza, že JUDr. Gajdoš sa v tomto bode odvoláva na rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní v zmysle § 18 ods. 1 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, ktoré však nebolo vydané, nakoľko v predmetnej veci sa vydáva práve toto rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, čo znamená, že požiadavka JUDr. Gajdoša nie je postavená na skutočnosti, avšak MŽP SR berie názor JUDr. Gajdoša na vedomie a rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.*

7. Zmena navrhovanej činnosti je v rozpore s hierarchiou odpadového hospodárstva, ktorá v záväznom poradí uprednostňuje iné formy zneškodňovaniu nadradené formy nakladania s odpadmi pred zneškodňovaním odpadu (podľa § 6 zákona o odpadoch a s nadväzujúcimi programami odpadového hospodárstva);

Vyhodnotenie MŽP SR: *V § 6 ods. 6 zákona o odpadoch sa uvádza, že (cit.) „Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade s odsekom 1 spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade s týmto zákonom a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.“ Dodržiavanie samotnej hierarchie je povinnosťou pôvodcu odpadov, ktorý musí realizovať všetky kroky ako sú popísané vyššie. Toto ustanovenie predpokladá, a teda de facto aj právne umožňuje zneškodňovanie odpadu napríklad aj skládkovaním. Navrhovateľ ako prevádzkovateľ skládky odpadov je tiež prijímateľom tejto právnej normy, a to v pozícii pôvodcu odpadu. Prakticky to znamená, že musí dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva pre odpady, ktoré mu vznikli jeho činnosťou. Prevádzkovateľ skládky odpadov nie je pôvodcom odpadu, ktorý je zneškodňovaný na skládke odpadu, preto ani nemôže zodpovedať za dodržiavanie hierarchie u pôvodcov takéhoto odpadu. Ide o poskytovanie služby – zneškodňovania odpadu za presne stanovených podmienok v integrovanom povolení. V opačnom prípade by prišlo k prenosu zodpovednosti a povinnosti, čo zákon o odpadoch v tomto prípade nepripúšťa. Na skládke sú zneškodňované komunálne odpady a priemyselné odpady kategórie ostatné. Dodržiavanie hierarchie musí zabezpečiť pôvodca, čo je v prípadne komunálneho odpadu primárne občan a následne obec. Totožne podnikateľské subjekty v rámci svojej činnosti musia dodržiavať hierarchiu. Pri výrobe, ale aj poskytovaní služieb vzniká odpad, ktorý sa môže zneškodňovať skládkovaním len v prípade, ak nadradené stupne hierarchie nie sú aplikovateľné.*

8. Navrhovateľ v oznámení o zmene navrhovanej činnosti nepristúpil k popisu nulového variantu;

Vyhodnotenie MŽP SR: *V oznámení o zmene navrhovanej činnosti sa nachádza popis nulového variantu, ako aj popis stavebno-technického riešenia, ktoré je posúdené a stavebne povolené. Okrem toho sú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti uvedené aj informácie o zmene navrhovanej činnosti, vrátane kapacít, výškových pomeroch, životnosti a ďalších skutočnostiach.*

9. V súvislosti so skutočnosťami uvedenými v bode 7. tohto stanoviska JUDr. Daniel Gajdoš poukazuje na ostatný Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020“ (ďalej len „POH SR“), vypracovaný Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 14.10.2015 uznesením č. 562/2015, v zmysle ktorého sa uvádza (cit.):

   V časti Úvod POH SR: „Záväzná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovaciu činnosť orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve.“ V časti 4 „Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020“ bod 4.1:
   „Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.“ V časti 5 „Smerná časť programu“ bod č. 5.3 „Skládky odpadov“ sa uvádza: „Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná, preto nie je nutné budovať nové skládky odpadov. Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov nie je rovnomerné po celom území SR. V niektorých okresoch absentujú kapacitné možnosti pre skládkovanie komunálnych odpadov. Žilinský kraj nedisponuje skládkovými priestormi na skládkovanie nebezpečných odpadov. Budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiaduce a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi SR v oblasti odpadového hospodárstva. V odôvodnených prípadoch bude možné budovanie nových skládok odpadov na inertný odpad. Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.“

JUDr. Daniel Gajdoš má za to, že posúdenie zmeny navrhovanej činnosti len v režime zisťovacieho konania s rozsahom a obsahom obmedzeným, nemôže naplniť podmienku citlivosti posudzovania v rozsahu v súčasnosti platných právnych predpisov, a túto podmienku je možné naplniť len posúdením podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Environmentálne riziká plynúce do budúcnosti zo záťaže vyvolanej touto skládkou nebudú riziká plynúce z 72 580 m^3 odpadu, ale minimálne z celkových 557 900 m^3 v budúcnosti uloženého odpadu (pritom neberieme do úvahy odpad už uložený na zrekultivovanej skládke „SKLÁDKA TKO RIŠŇOVCE, I., II. a III. ETAPA“ II. a III. etapa“).

Vyhodnotenie MŽP SR: *POH SR pre roky 2016-2020 je v súčasnosti už neplatným dokumentom. Napriek tejto skutočnosti MŽP SR uvádza opis stavu a vzťahu spomínaného dokumentu, k tomuto konaniu, pretože z vyjadrenia je zrejmé, že prišlo k mylnému výkladu.*

Ak zoberieme pre ilustráciu do úvahy neplatný POH SR 2016 – 2020, tak tento len naznačoval ambíciu Slovenskej republiky na znižovanie skládkovania. V jeho Smernej časti (nejde o záväznú časť), sa na strane 124 a 125 v časti 5.3. Skládky odpadov nenachádza zákaz rozširovania skládok nie nebezpečného odpadu. Konkrétne je uvedené cit. „Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.“ Teda aj štát pripúšťa takúto možnosť. Súčasne toto konštatovanie je pre tento prípad irelevantné a neaplikovateľné, pretože ako je už zdôvodnené vyššie, nejde o rozšírenie skládky odpadov ale len o zmenu stavebno-technického riešenia bez zvýšenia kapacity.

Následne v POH SR pre roky 2021 – 2025 sa problematika skládok rieši na strane 143 a 144 v časti 5. 3. Skládky odpadov. Opäť ani v aktuálne platnom dokumente nie je uvedený zákaz rozširovania skládok. Konkrétne (cit.) „Na základe analýzy z posledných rokov možno

zvažovať, že na túto kategóriu skládok je ukladaných približne 50% komunálnych odpadov a 50 % priemyselných odpadov. Uzatváranie skládok odpadov je preto potrebné citlivo posudzovať nie len z hľadiska možnosti skládkovať komunálny odpad, ale je významnou mierou ovplyvnená aj priemyselná sféra. Budovanie nových skládok odpadov nie je pre nasledovné obdobie potrebné a je v rozpore s cieľmi programu. Rozširovanie kapacít skládok odpadov však bude nevyhnutné tak v strednodobom, ako aj v dlhodobom horizonte, keďže ich úloha je z hľadiska bezpečnosti nakladania s odpadom a princípom blízkosti a sebestačnosti stále nenahraditeľná.“ Opäť štát podobne ako v POH SR pre roky 2016 – 2020 konštatuje, že budovanie nových skládok nebude možné, ale súčasne sa uvádza, že rozširovanie skládok nie nebezpečného odpadu bude nevyhnutné. Totožne toto konštatovanie je pre tento prípad irelevantné a neaplikovateľné, pretože ako je už zdôvodnené vyššie, nejde o rozšírenie skládky odpadov, ale len o zmenu stavebno-technického riešenia bez zvýšenia už posúdenej kapacity.

10. V tejto súvislosti JUDr. Daniel Gajdoš poukazuje na územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č. 1, v ktorom sa vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktorej sa zmena týka uvádza ako rok predpokladaný rok ukončenia 2019, pričom možnosť jej rozšírenia sa neuvádza;

Vyhodnotenie MŽP SR: *Informácia, uvedená vo vyjadrení, sa nachádza na strane 319 Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 z roku 2015. Ide len o predpokladaný termín a nie záväzný termín ukončenia, nakoľko vychádzal len z predikcie vývoja. Je však potrebné podotknúť, že zdrojom údajov je POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015, teda dokument, ktorý nie je platný a aktuálny a rovnako ako v prípade POH SR 2016 – 2020 bol nahradený novým dokumentom.. Nakoľko ide v súčasnosti o neplatný dokument, MŽP SR nemôže pri hodnotení dôkazov brať tento materiál pri rozhodovaní do úvahy. Súčasne sa údaj o predpokladom ukončení prevádzky v roku 2019 objavuje aj v POH Nitrianskeho kraja na roky 2016 – 2020 na strane 119. Treba však uviesť, že v rovnakom dokumente na strane 138 je k riešenej prevádzke uvedený rok 2020 ako termín realizácie rozšírenia prevádzky.*

Vzhľadom k tomu, že do tejto doby neprišlo k rozšíreniu centier na recykláciu a zhodnocovanie odpadov v Nitrianskom kraji, musí tok odpadu postupovať v zmysle § 6 zákona o odpadoch, pričom prevádzka skládky, na ktorej sa má uskutočniť zmena navrhovanej činnosti je riadne povolenou skládkou, ktorá spĺňa povinnosti v zmysle integrovaného povolenia a platnej legislatívy.

11. Vzhľadom na predpokladaný rok ukončenia navrhovanej činnosti (rok 2019) a v súčasnosti voľnú prevádzkovanú a/alebo povolenú kapacitu skládky presahujúcu cca 200 000 m^3, ktorej sa zmena navrhovaná činnosti týka, je zmena navrhovaná činnosti v rozpore aj s požiadavkou reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu a teda navrhovaná zmena nie je v súlade ako s POH SR, tak ani s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR sa k danému bodu vyjadrilo už v texte vyššie.*

Občianske združenie Ruman, č. 1, 951 37 Rumanová (ďalej len „OZ Ruman“), doručil listom zo dňa 28. 10. 2021 svoje stanovisko, v ktorom uviedlo, že:

- zmenou navrhovanej činnosti sa kazeta odpadu prehĺbi, čím sa priblíži k zistenej hranici podzemnej vody až na vzdialenosť 2 m, čo môže v prípade poškodenej ochrannej fólie ohroziť podzemné vody. Z tohto dôvodu požaduje OZ Ruman dôslednú ochranu podzemných vôd a zabránenie ich kontaminácii;

- žiada pravidelný monitoring kvality podzemných vôd a to najmenej 4x ročne a výsledky rozborov neodkladne predkladať majiteľovi zdroja pitnej vody verejného vodovodu v dotknutej obci – obci Rumanová, pričom odoberanie vzoriek a ich rozbor vykoná akreditovaná spoločnosť;

Vyhodnotenie MŽP SR: *Ako bolo uvedené, navrhovateľ vykonáva každoročný monitoring, ktorého výsledok za rok 2020 hovorí, že k ovplyvňovaniu podzemných vôd samotnou skládkou nedochádza. Okrem každoročného monitoringu vykonáva navrhovateľ aj meranie neporušenosti izolačnej fólie skládky trvalo zabudovaným geofyzikálnym monitorovacím systémom. Posledné meranie bolo vykonané dňa 20. 09. 2021 s výsledkom neporušenia izolačnej fólie, rovnako ako aj v predchádzajúcich rokoch od začiatku prevádzky skládky odpadov. K danej problematike sa vyjadril aj RNDr. Vladimír Vybíral, odborne spôsobilá osobu pre geologický prieskum životného prostredia a geofyzikálne práce, dňa 07. 12. 2021, ktorý potvrdil, že prehĺbenie dna skládky o ďalších 5 m na končenú hĺbku 10 m sa nedá považovať za potencionálne rizikové z hľadiska ochrany podzemných vôd. Súčasne vo svojom vyjadrení RNDr. Vybíral konštatoval, že dno skládky musí byť minimálne 1,0 m nad najvyššou úrovňou hladiny podzemnej vody. Je potrebné uviesť aj fakt, že podložie skládky tvoria nepriepustné ílové sedimenty, ako aj to, že v súčasnosti prevádzkovaná časť skládky má osadený trvalý monitorovací geofyzikálny systém na meranie možného úniku zo skládky a tento bude osadený aj na ďalšej časti.*

- nakoľko zmenou navrhovanej činnosti príde k navýšeniu kazety odpadov, čo zvýši riziko úletov ľahkého odpadu do okolia, ku ktorému dochádza už aj dnes, žiada OZ Ruman vykonanie takých technických opatrení, ktoré zamedzia úletom odpadov, najmä ľahkých plastov do okolia mimo areálu zmeny navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie danú pripomienku na vedomie a uviedlo ju aj v podmienkach tohto rozhodnutia.*

Obec Rumanová, č. 1, 951 37 Rumanová, doručila listom zo dňa 26. 10. 2021 dňa 03. 11. 2021 stanovisko, v ktorom uviedla, že nemá voči zmene navrhovanej činnosti námietky za predpokladu, že jej realizáciou a činnosťou nedôjde k ohrozeniu podzemných vôd a zároveň žiada o dôslednú ochranu podzemných vôd.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Obce Rumanová na vedomie.*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia vôd, (ďalej len „Sekcia vôd"), listom č. 56530/2021 zo dňa 18. 10. 2021 doručilo stanovisko, v ktorom uviedlo, že v kapitole IV. časť „Podzemné vody a monitorovací systém vplyvu skládky na podzemné vody" sú nedostatočne popísané výsledky monitoringu podzemných vôd a konkrétne výsledky rozborov vôd:

- je citovaný hydrogeologický posudok z roku 2013, z ktorého materiál uvádza, že „v podzemných vodách pod skládkou nedochádza k zhoršovaniu jej kvality";
- Ročná správa zo zhodnotenia monitorovacieho cyklu vplyvu skládky na kvalitu podzemných vôd a priesakovej kvapaliny za rok 2020 uvádza, že „sledované parametre pri podzemných vodách vykazujú ustálené hodnoty v porovnaní s referenčným vrtom".

Z hľadiska posúdenia vplyvu skládky na kvalitu podzemnej vody žiada Sekcia vôd uviesť podrobnejšie informácie o nameraných parametroch ako aj ich časové rady. Sekcia vôd bude môcť zaujať stanovisko až po predložení chýbajúcich informácií.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR požiadalo navrhovateľa v zmysle § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. 12501/2021-11.1.1, 61304/2021 zo dňa 11 11. 2021 o doplňujúce informácie, ktoré navrhovateľ doplnil dňa 17. 12. 2021. Následne MŽP SR požiadalo listom č. 12501/2021-11.1.1, 71042/2021-int. zo dňa 20. 12. 2021 Sekciu vôd o stanovisko k doplneným informáciám, na čo odpovedala Sekcia vôd listom č. 1229/2022 zo dňa 12. 01. 2022, že k predloženým doplneným informáciám nemá pripomienky.*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy (ďalej len „Odbor štátnej geologickej správy"), list č. 12501/2021-11.1.1, 54871/2021 zo dňa 19. 10. 2021 doručilo stanovisko, v ktorom uviedlo:

1. v katastrálnom území dotknutej obce nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, staré banské diela, určené prieskumné územie ani zaregistrované zosuvy;
2. dotknuté územie spadá do stredného radónového rizika, čo môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia;
3. skládka odpadov, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti, je umiestnená na osídlenom, poľnohospodársky využívanom území, charakterizovanom relatívne kvalitnou podzemnou vodou. Skládka odpadov predstavuje vo všeobecnosti v priebehu času vždy určité riziko voči primárnemu stavu horninového prostredia, predovšetkým voči pôde a vodám;
4. z geologického pohľadu považuje Odbor štátnej geologickej správy zmenu navrhovanej činnosti za potenciálne rizikovú a to predovšetkým z hľadiska ochrany podzemnej vody, nakoľko dôjde k prehĺbeniu skládkovej jamy o ďalších 5 m na konečnú hĺbku 10 m. V prílohe č. 8 oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nie je celkom jasná interpolácia hladiny podzemnej vody medzi vrtmi RSM-2 a RSM-3. Údaje o hladine podzemnej vody z monitorovacích vrtov by si žiadalo upresniť o hodnoty kolísania hladiny (max. a min. hladiny podzemnej vody), o rýchlosti pohybu podzemnej vody, informáciu v akom období boli realizované merania, prípadne ich štatistickom zhodnotení.
   Vyhotovenie minerálnej rohože, zloženej z podložných ílov volkovského súvrstvia možno považovať z hľadiska málo kompaktnej, ale aj nehomogénnej materiálovej štruktúry za slabo únosnú voči tlaku navrhovanej cca 26,5 m vysokej skládky odpadov. Odbor štátnej geologickej správy takisto vyslovilo vo svojom stanovisku pochybnosť do akej miery odolá vysokému a nerovnomernému tlaku tesniaca fólia, inštalovaná 2-3 m nad udávanú max. hladinu podzemnej vody. Pri tvorbe a emisii bioplynu je reálna aj produkcia organických kyselín, prípadne iných chemikálií v rámci odpadu – z tohto dôvodu je potrebné špecifikovať mechanickú a chemickú stálosť použitých materiálov. Rovnako aj dimenzovať odvodňovaciu drenáž zrážkových vôd tak, aby nedošlo ku kontaminácii okolia skládky odpadov ani v období extrémnej zrážkovej činnosti.
   Odbor štátnej geologickej správy zároveň odporúča vyhĺbiť ďalší vrt, situovaný nad údolím JZ smerom od výstavby zmeny navrhovanej činnosti – III. etapy skládky odpadov.

Vyhodnotenie MŽP SR: *MŽP SR požiadalo navrhovateľa v zmysle § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. 12501/2021-11.1.1, 61304/2021 zo dňa 11 11. 2021 o doplňujúce informácie, ktoré navrhovateľ doplnil dňa 17. 12. 2021. Následne MŽP SR požiadalo listom č. 12501/2021-11.1.1, 71042/2021-int. zo dňa 20. 12. 2021 Odbor štátnej geologickej správy o stanovisko k doplneným informáciám. Odbor štátnej geologickej správy*

odpovedal listom č. 12501/2021-11.1.1, 71305/2021 zo dňa 29. 12. 2021, v ktorom uviedol, že po preskúmaní doplňujúcich informácií nemá ďalšie pripomienky a zároveň sa stotožňuje s odporúčaním RNDr. Vladimíra Vybírala vybudovať nové indikačné vrty, ktoré by hodnotili možné úniky kontaminantov z priestoru III. etapy skládky ako zmeny navrhovanej činnosti, pričom vyhĺbenie monitorovacích vrtov považuje za účelné situovať JZ smerom od zmeny navrhovanej činnosti. MŽP SR zaradilo túto podmienku do podmienok tohto rozhodnutia.

Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS"), doručil listom zo dňa 29. 09. 2021 stanovisko, v ktorom uvádza nasledovné (citácia v plnom znení):

A. Nesúhlasíme s rozširovaním skládky, na ktorú už bolo navyše vydané konečné rozhodnutie skládky (je podkladom konania); pričom odkazujeme na záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z medzinárodných dohôd, európskej legislatívy ako aj zo slovenského zákona o odpadoch. Poukazujeme na článok v Denníku N (https://e.dennikn.sk/2550191/ako-chce-budaj-zatvorit-skladky-ked-povoluje-ich-rozsirovanie-inspektori-odobrilizvacsenie-seneckeho-smradocha/?ref=list), ktorý poukazuje na tzv. salámovú metódu ako aj naznačuje, že povoľovanie rozširovania skládok nie je ani tak právne rozhodnutie ako skôr politické rozhodnutie ministra životného prostredia, ktorý nie je schopný priniesť ucelenú koncepciu a politiku uzatvárania skládok a presadiť zhodnocovanie odpadov hierarchicky preferovanejšími spôsobmi. V tejto súvislosti je závažné to, že skládkovanie je najmenej preferovaný spôsob nakladania s odpadom, ktorý stojí v hierarchii dokonca nižšie ako spaľovne. Zdá sa, že ministerstvo ustupuje ekonomickému tlaku prevádzkovateľov skládok ako aj politickému tlaku samospráv a nekoná v zmysle §3 ods.1 Správneho poriadku presadzovať záujmy spoločnosti v oblasti životného prostredia. Zdá sa, že rozhodnutie EIA je zneužívané ako zastrenie neschopnosti MŽP SR presadzovať účinnú odpadovú politiku ako zdanlivé zákonné riešenie tejto oblasti; v skutočnosti ide o jeho zneužitie na zbavenie sa právnej (a aj politickej) zodpovednosti MŽP SR, ale aj územných samospráv.

   Máme za to, že neboli predložené a zanalyzované alternatívy a teda sa nejedná o variantné riešenie. Namietame taktiež formu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti – nejde o zmenu existujúcej činnosti, na ktorú už bolo vydané konečné rozhodnutie ale o de facto novú skládku, ktorá je v územnej a prevádzkovej súvislosti s existujúcou a dnes už uzatváranou skládkou. Aj táto formálna náležitosť preukazuje, že sa naozaj jedná o tzv. salámovú metódu s posvätením MŽP SR, ktoré takýmto praktikám „robí krovie";

<u>Vyhodnotenie MŽP SR:</u> *Predmetom zmeny povolenej a vykonávanej činnosti je zmena stavebno-technického riešenia. Pre vykonávanú činnosť bolo vydalo záverečné stanovisko č. 2883/2007-3.4./hp zo dňa 4. 12. 2007, k činnosti: „Rozšírenie skládky odpadov Rišňovce – Rumanová". MŽP SR, EIA, v záverečnom stanovisku odporučilo realizáciu navrhovanej činnosti. Následne bolo vydané územné rozhodnutie na stavbu „Rozšírenie skládky odpadov Rišňovce – Rumanová", stavebným úradom obce Rišňovce, č.j. 65/2008-02-Tá, zo dňa 26.3.2008, právoplatné od 16.4.2008. V zmysle záverečného stanoviska bude celková kapacita skládky 600 000 m3. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v žiadnej svojej časti neobsahuje údaje o zvýšení už posúdenej kapacity. Aktuálne prevádzkovaná časť a vydané stavebné povolenie počíta s celkovou kapacitou 485 320 m3 čo je menej o cca 115 000 m3 oproti*

posúdenej kapacite. Navrhovanými zmenami príde k navýšeniu na 557 900 m3 čo je stále menej o cca 40 000 m^3 oproti posúdenej kapacite. Na základe týchto údajov je nespochybniteľné, že dôvod oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je len zmena stavebno-technického riešenia a nie navýšenie už posúdenej kapacity 600 000 m^3.

V riešenom území sa nachádzajú dve skládky odpadov, ktoré sú od seba technicky a fyzicky oddelené.

Stará skládka odpadov, na ktorej bolo ukončené ukladanie odpadov v roku 2009, je v súčasnosti fyzicky uzavretá a zrekultivovaná a prebieha jej monitorovanie. Táto skládka odpadov je samostatnou prevádzkou a má pridelený identifikátor – variabilný symbol 373190107.

Nová skládka odpadov je aktívna a prebieha na nej ukladanie odpadov. Činnosť sa vykonáva v zmysle platného integrovaného povolenia č. 8620-44270/2019/Jan/373190119 zo dňa 27. 11. 2019. Táto má pridelený identifikátor – variabilný symbol 373190119.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ide o dve rôzne prevádzky, kde na jednej sa už činnosť nevykonáva (stará skládka „Skládka TKO Rišňovce, I., II. a III. Etapa"), a teda predmetom oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je len nová skládka označená ako „Skládka odpadov Rumanová", s predeleným identifikátorom – variabilným symbolom 373190119. Takto je označené aj samotné oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Je preto nepochybné, že predmetnom zmeny nie je uzavretá a zrekultivovaná skládka odpadov, čo by právne ani nebolo možné, nakoľko predmetná stará skládka ukončila svoju prevádzku v roku 2009 z dôvodu nevyhovujúceho technického riešenia.

Popis nulového variantu je obsiahnutý v oznámení o zmene navrhovanej činnosti. Nulový variant predstavuje stav, ak by sa daná činnosť alebo v tomto prípade zmena navrhovanej činnosti nerealizovala. V oznámení o zmene navrhovanej činnosti je zahrnutý komplexný popis procesov a postupov, ktoré predchádzali vykonávaniu aktuálne vykonávanej činnosti. Ďalej oznámenie o zmene navrhovanej činnosti obsahuje aj popis stavebno-technického riešenia, ktoré je aktuálne posúdené a stavebne povolené. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti obsahuje údaje o kapacitách, výškových pomeroch, životnosti a ďalších skutočnostiach.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj ďalšie údaje uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, sú popisom nulového variantu.

Ďalšie variantné riešenia navrhovanej zmeny činnosti nie sú prípustné, nakoľko ide o zmenu stavebno-technického riešenia stavby skládky, navrhnutého s cieľom maximálneho možného zoptimalizovania využitia územia už zabratého povolenou výstavbou skládky, za použitia v súčasnosti dostupných certifikovaných stavebných technológií a materiálov, a pri rešpektovaní všetkých súčasných legislatívnych požiadaviek na stavbu skládky. Realizáciou iných stavebno-technických riešení by nedošlo k úplnému naplneniu potenciálnej kapacity skládky.

B. Žiadame vyhodnotiť vplyv na krajinu, na senzorické vplyvy na pohodu života obyvateľov (typický skládkový zápach);

Vyhodnotenie MŽP SR: *Nejde o novú prevádzku ani o jej rozšírenie, ale len o stavebno-technickú úpravu. Príde k navýšeniu len o cca 5 metrov oproti už posúdenej výške v roku 2007. Požiadavka smerujúca k potrebe vyhodnotenia vplyvu na krajinu je už súčasne splnená v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, kde je uvedený komplexný popis v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov.*

Najbližší citlivý receptor – obydlie, škola, nemocnica a podobne, ktorý by mohol byť zasiahnutý emisiami zápachu je od skládky vzdialený 1,5 – 2 km. Tieto údaje sú tiež obsiahnuté v oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

Prevádzka, ktorá je predmetom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, je držiteľom integrovaného povolenia, prostredníctvom ktorého je zabezpečená kontrola zo strany štátu, aby bolo možné plniť hlavné ciele integrovanej prevencie, t. j. účinná integrovaná ochrana zložiek životného prostredia.

Konkrétne pre túto prevádzku bol výkon environmentálnej kontroly realizovaný v období 2009 – 2019 v siedmych prípadoch. Ak by SIŽP počas environmentálnej kontroly zistila nedostatky, ktoré by preukázali, že prevádzkovaním nastalo alebo hrozí závažné poškodenie zdravia ľudí alebo životného prostredia alebo vznik značnej materiálnej škody, rozhodla by o obmedzení činnosti prevádzky zmeny navrhovanej činnosti alebo o zastavení činnosti v nej alebo v jej časti. K takémuto postupu SIŽP nepristúpila, z čoho je možné vyvodiť, že činnosť je vykonávaná tak, že sa nepreukázala hrozba závažného poškodenia zdravia ľudí alebo životného prostredia alebo vznik značnej materiálnej škody, a teda činnosť je v danom území akceptovateľná aj z dlhodobého hľadiska.

Taktiež v rámci žiadnej environmentálnej kontroly nebolo konštatované obťažovanie citlivých receptorov zápachom a teda ani potreba regulácie tejto emisie a určenia opatrení.

C. Žiadame vyhodnotiť alternatívy hierarchicky vyššími spôsobmi nakladania s odpadmi;

Vyhodnotenie MŽP SR: *Hierarchia odpadového hospodárstva je zakotvená v zákone o odpadoch, konkrétne v § 6 ods. 1. Samotná hierarchia je záväzným poradím priorít:*

a) predchádzanie vzniku odpadu,
b) príprava na opätovné použitie,
c) recyklácia,
d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
e) zneškodňovanie.

Následne pre tento prípad je dôležité ustanovenie uvedené v § 6 ods. 6 zákona o odpadoch cit. „Pôvodca odpadu je povinný predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade s odsekom 1 spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade s týmto zákonom a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.“ Dodržiavanie samotnej hierarchie je povinnosťou pôvodcu odpadov a tento musí realizovať všetky kroky ako sú popísané vyššie. Toto ustanovenie predpokladá, a teda de facto aj právne umožňuje zneškodňovanie odpadu napríklad aj skládkovaním. Prevádzkovateľ skládky odpadov je tiež prijímateľom tejto právnej normy a to v pozícii pôvodcu odpadu. Prakticky to znamená, že musí dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva pre odpady, ktoré mu vznikli jeho činnosťou. Prevádzkovateľ skládky odpadov nie je pôvodcom odpadu, ktorý je zneškodňovaný na skládke odpadu. Preto ani nemôže zodpovedať za dodržiavanie hierarchie u pôvodcov takéhoto odpadu. Ide o poskytovanie služby – zneškodňovania odpadu za presne stanovených podmienok v integrovanom povolení. V opačnom prípade by prišlo k prenosu zodpovednosti a povinnosti, čo zákon o odpadoch v tomto prípade nepripúšťa. Na skládke sú zneškodňované komunálne odpady a priemyselné odpady kategórie ostatné. Dodržiavanie hierarchie musí zabezpečiť pôvodca, čo je v prípadne komunálneho odpadu primárne občan a následne obec. Táto má zabezpečiť dostatočne komfortný systém zberu a budovanie recyklačných centier, aby sa odpadu primárne predchádzalo. Totožne podnikateľské subjekty v rámci svojej činnosti musia dodržiavať hierarchiu. Pri výrobe ale aj poskytovaní služieb vzniká odpad, ktorý sa môže zneškodňovať

skládkovaním len v prípade ak nadradené stupne hierarchie nie sú aplikovateľné. Prenesenie tejto povinnosti na prevádzkovateľa skládky ako konečného prijímateľa odpadu by bolo nie len absurdné ale aj protizákonné.

D. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri,ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

Vyhodnotenie MŽP SR: *Strategické dokumenty na úrovni Európskej únie určujú ciele a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať, aby boli dosiahnuté. Aktuálne je takýmto základným dokumentom Green Deal – Zelená dohoda. Táto má jednotlivé míľniky a obsahuje množstvo oblastí na ktoré sa zameriava a v ktorých bude potrebné prijímať opatrenia. Jednotlivé kroky obsahujú samostatné oblasti, ktoré sa zameriavajú na konkrétnu časť Green Deal – Zelenej dohody. Štandardne ide o akčné plány, stratégie, pakty a podobne. Napríklad: Akčný plán pre ekologický sektor, Európska aliancia pre batérie, Európsky klimatický pakt, Udržateľné modré hospodárstvo, atď. Každá jedna oblasť sa bude následne rozpracovávať do ďalších dokumentov. Aby bolo možné zaviazať členské štáty, a teda aj občanov a podnikateľské subjekty, musia byť vydané a schválené záväzné právne akty ako napríklad. Smernice, Rozhodnutia, Nariadenia atď. Až tieto vyvolávajú právny účinok pre konkrétne subjekty – prijímateľov – členské štáty prípadne konkrétne subjekty. Tieto sa následne transponujú do právnych systémov členských štátov a môžu vyvolať právny účinok.*

Vyžadovať od navrhovateľa prijatie opatrení v kontexte Green Deal – Zelenej dohody nepovažuje MŽP SR za podložené.

MŽP SR listom č. 2745/2022-11.1.1/pb, 3234/2022 zo dňa 19. 01. 2022 upovedomilo o podkladoch rozhodnutia účastníkov konania a podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku dalo účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia, či sa zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, mohli vyjadriť k jeho podkladom i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, a to do 5 pracovných dní od doručenia upovedomenia.

Dňa 24. 01. 2022 doručilo ZDS do podateľne Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky listom zo dňa 23. 01. 2022 podanie označené ako „Žiadosť o informácie o životnom prostredí a vykonanie konzultácií; všeobecné vyjadrenie k nárokom na finálne rozhodnutie“, pričom v liste žiadalo zrozumiteľné vysvetlenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, objasnenie a porovnanie jednotlivých variantov a určenie environmentálnych opatrení pre nasledujúce povoľovacie procesy.

Do vydania rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní nikto z účastníkov konania neprejavil záujem o oboznámenie sa so stanoviskami, doručenými príslušnému orgánu v rámci zisťovacieho konania, rovnako ani s podkladmi súvisiacimi so zmenou navrhovanej činnosti. Do spisu k zmene navrhovanej činnosti bolo umožnené nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na MŽP SR, na adrese Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní sa primerane použili aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie).

Na základe preštudovania všetkých stanovísk, ktoré boli doručené príslušnému orgánu v zákonom stanovenom termíne, sa MŽP SR zaoberalo vyhodnotením stanovísk orgánov štátnej správy a verejnosti. Stanoviská štátnej správy poukazovali na dodržiavanie príslušných legislatívnych noriem v oblasti odpadov, pričom povoľujúci orgán uviedol, že súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti a nepožaduje posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Stanoviská dotknutej verejnosti, ktoré uviedli konkrétne pripomienky, MŽP SR vyhodnotilo v texte vyššie.

MŽP SR pri skúmaní a hodnotení predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, doručených stanovísk k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a na základe celkového zhodnotenia stavu a celkovej úrovne ochrany životného prostredia v záujmovom území usúdilo, že zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje taký zásah, ktorý by mohol v značnej miere ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľstva, resp. by jej realizáciou prišlo k rozporu so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti starostlivosti o životné prostredie, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle MŽP SR.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok.

Mgr. Barbora Donevová
riaditeľka odboru

Rozdeľovník

Doručuje sa: *(elektronicky)*

1. **Obec Rumanová,** Rumanová 1, 951 37 Rumanová
2. **ENVI-GEOS Nitra, s. r. o.,** Korytovská 20, 951 41 Lužianky
3. **Združenie domových samospráv,** P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava
4. **Občianske združenie Ruman,** Rumanová 1, 951 37 Rumanová
5. **JUDr. Daniel Gajdoš,** Strážnická 2, 811 08 Bratislava

Na vedomie: *(elektronicky)*

6. **Slovenská inšpekcia životného prostredia**, Inšpektorát životného prostredia Bratislava – stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Mariánska dolina 7, 949 01 Nitra
7. **Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja**, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
8. **Okresný úrad Nitra**, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
9. **Okresný úrad Nitra**, Odbor krízového riadenia, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
10. **Okresný úrad Nitra**, Pozemkový a lesný odbor, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
11. **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Nitra,** Dolnočermánska 64, 949 11 Nitra
12. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre,** Štefánikova 58, 949 63 Nitra
13. **Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra**, Akademická 1651/1A, 949 01 Nitra - Chrenová
14. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia obehového hospodárstva, Odbor odpadového hospodárstva, TU
15. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, Odbor ochrany ovzdušia, TU
16. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia vôd, Odbor štátnej vodnej správy a rybárstva, TU
17. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia tvorby krajiny, Oddelenie integrovanej prevencie, TU
18. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia obehového hospodárstva, Odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti, TU
19. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy, TU